

21 ta' April, 1960

Imhalled:—

Onor. Dr. A. Magri, B.Litt., LL D.

Thomas Bell

versus.

Gluseppa Micallef

Mara — Komunjoni tal-Akkwisti.

Operazzjoni jew negozju. jekk jista' jissejjah negozju, magħmula minn mara miżżewġa mingħajr l-kunsens tar-raġel tagħha, ma tidholx fil-komunjoni tal-akkwisti; u għalhekk, f'kawża li ssir in konnessjoni ma' dik l-operazzjoni jew negozju, ir-raġel bħala kap tal-komunjoni ma jidholx rejn, u l-kawża għandha ssr kontra l-mara bħala l-unika persuna direttament responsabbli għal dik l-operazzjoni.

Il-Qorti:— Rat iċ-ċittazzjoni li kiha l-attur, premissi d-dikjarazzjonijiet neċessarji u mogħtija l-provvedimenti opportuni, talab li jiġi dikjarat u deċiż illi d-depożitu ta' £20 li sar fit-Teżor tal-Gvern b'irċevuta numru 3223 fil-11 ta' Diċembru 1957, bħala garanzija tad-dħul tiegħu f'Malta, sar minnu u bi flusu, għalkemm f'isem il-konvenuta, u għalhekk l-istess depożitu jiġi deċiż li għandu jiġi mħallas lura lilu, u mhux lill-konvenuta, billi l-istess depożitu sar bi flus li l-konvenuta kienet silfitu għal dan l-iskop, u li huwa sussegwentement hallas lura lill-konvenuta. Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta;

Omissis;

Ikkunsidrat, dwar il-preġudizzjali;

Illi, kif jinsab spjegat fid dikjarazzjoni tal-konvenuta

fol. 11, u kif sottomess mid-difensur tagħha fid-dibattitu orali, il-konvenuta tippretendi li l-kawża saret hażin, għaliex il-meritu tagħha jaqa' fil-komunjoni tal-akkwisti u għalhekk kien imissha saret kontra żewġha bħala kap ta' dik il-komunjoni;

Illi, apparti jekk fil-fatt hemmx komunjoni tal-akkwisti bejn il-konvenuta u żewġha (haġa din li ma gietx pruvata), anki jekk "ex hypothesi" din il-komunjoni teżisti, għandu jiġi eżaminat jekk in-negozju, u kwindi l-obligu in kwistjoni, jiffurmax parti mill-istess komunjoni;

Il-konvenuta, fix-xhieda tagħha fol. 24, stqarret illi lill-żewġha b'dan in-negozju ma qaltlux, peress li hija ma ddaħhlux fin-negozji li soltu tagħmel. Dan ifisser illi, jekk l-operazzjoni "de qua" tista' tammonta għal veru negozju skond il-liġi, din ma tidholx fil-komunjoni, billi l-konvenuta għamlitha, bħal oħrajn, mingħajr il-kunsens ta' żewġha, u għalhekk ma tolgotx l-istess komunjoni (art. 1373(1) tal-Kodiċi Ċivili, u arg. art. 13 Kod. Kumm.);

Jghid f'dan il-rigward Trop!ong, fil-komment tiegħu fuq l-art. 1426 tal-Kodiċi Franciż, li fuqu mexxa l-legislatur tagħna:— "Poichè la comunione non è obbligata se non quando costei (i.e. la moglie) ha contrattato con l'autorizzazione del marito, ne segue che, per un argomento 'a contrario', che l'articolo 1426 consacra espressamente che gli atti fatti dalla moglie senza questo consenso non obbligano la comunione" (Contratto di Matrimonio, Vol. II, parte I, no. 494);

Illi la darba, "rebus sic stantibus", in-negozju guridiku "de quo" ma jaqgħax fil-komunjoni, ir-raġel tal-konvenuta, bħala kap ta' dik il-komunjoni, ma jidholx, u għalhekk il-kawża kellha ssir kontra l-konvenuta, bħala l-unika persuna direttament responsabbli lejn l-attur;

Għal dawn ir-raġunijiet;

Tiċhad il-preġudizzjali opposta mill-konvenuta, bl-ispejjeż kontra tagħha;

U tiddifferixxi l-kawża għas-27 ta' Mejju 1960, biex
titkompla skond il-liġi.
